

Bevakning av ny information om etik. Augusti 2023

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Etikbevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016. Nyhetsbrevet skickas en gång/vecka till den som önskar prenumerera. Anmälan till marie.chenik@ki.se

Varje månad publiceras en sammanställning av nyhetsbreven på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)
Synpunkter och förslag välkomnas!

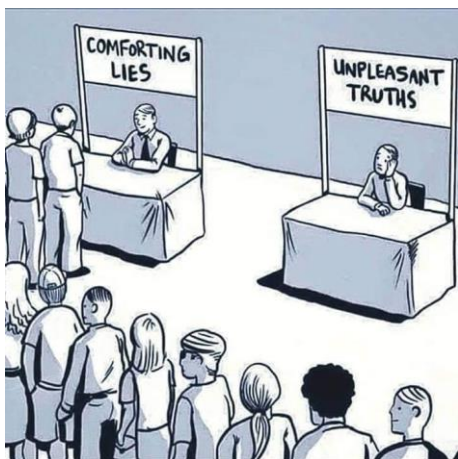

Bild: @Prof.Feynman / X - Twitter

Vecka 35

Michael Cook. [‘Not nice Lucy’: the fun-loving nurse who is modern Britain’s worst baby killer - BioEdge](#)

Robin Lewis. [Lucy Letby: child murder case highlights need to regulate managers and improve whistleblowing procedures \(theconversation.com\)](#)

Hur kunde Storbritanniens värsta barnamördare genom tiderna få fortsätta? [Podd: Lucy Letby – Storbritanniens värsta barnamördare - DN.se](#)

SOU 2023:40. 23 augusti 2023. [Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen - Regeringen.se](#)

Barnkonventionen är lag i Sverige och där fastslås barns rätt till skolgång. [Anmälningsplikt blir som gymnasieamnesti \(expressen.se\)](#)

Anders Åkesson från Riksförbundet Hjärt Lung. ["Att söka vård ska inte präglas av rädsla" - Dagens Medicin](#)

Båda läkarna går fria. [Fallet om kaliumförgiftning avgjort – Högsta domstolen prövar inte målet \(lakartidningen.se\)](#)

Lars-Göran Larsson, Johanna Österberg och Asbjörn Österberg. Mora lasarett. ["Operationssalen är världens mest slutna rum" - Dagens Medicin](#)

DN Debatt 20/8. Replik av Torbjörn Tännsjö, professor emeritus i praktisk filosofi. ["AI måste innebära en öppnare syn på medvetande" - DN.se](#)

Elizabeth Finkel. [If AI becomes conscious, how will we know? | Science | AAAS](#)

The 26-year-old man did not "accept" he had the disease, nor see the need for dialysis. [Autistic man should not be forced to have dialysis, judge rules - BBC News](#)

Tom Mueller. [Australia's approach to dialysis celebrates life - STAT \(statnews.com\)](#)

Krista L. Harrison et al. August 26. [Toward Geri-neuropalliative Care for Patients with Dementia | NEJM](#)

Krick, J.A., Feltman, D.M. & Carter, B.S. *Buy-in and breakthroughs: the Overton window in neonatology for the resuscitation of extremely preterm infants*. J Perinatol (2023). <https://doi.org/10.1038/s41372-023-01755-9>

Sophie L. Schott, Faith E. Fletcher. [The Retrievals: Women's Vulnerability to Injury, Violence, and Pain in Health Care - The Hastings Center](#)

Joanna Smolenski. Clinical Ethics Case Study. [Involuntary Withdrawal: A Bridge Too Far? - The Hastings Center](#)

Chao Fang, JD Carpentieri, Sarah Baz. [Existential crisis: how long COVID patients helped us understand what it's like to lose your sense of identity and purpose in life \(theconversation.com\)](#)

Cheung K. *A role for kindness and curiosity in healthcare*. Journal of Medical Ethics. Published Online First: 23 August 2023. <http://dx.doi.org/10.1136/jme-2023-109499>

Mertz, M., Prince, I. & Pietschmann, I. Values, decision-making and empirical bioethics: a conceptual model for empirically identifying and analyzing value judgements. Theor Med Bioeth (2023). <https://doi.org/10.1007/s11017-023-09640-4>

Mariana Lenharo. [Scientists who don't speak fluent English get little help from journals, study finds \(nature.com\)](#)

Invitation to The European Bioethics Education Network (EBEN) Satellite (Hybrid) Meeting. September 14, 2023. **See attached document.**

Visiting scholarship awarded biannually to early career post-doctoral researchers to visit the Ethox Centre. [Caroline Miles Visiting Scholarship — Ethox Centre](#)

"De nödvändiga samtalen". 28 november för sjuksköterskor, undersköterskor och paramedicinare. 29 november. Svåra besked för läkare. 30 november. Brytpunktssamtal för läkare. Läs mer och anmäl dig: [Välkommen till Palliativt Utvecklingscentrum](#)

Bok. *Om döendets vardag*. Mikaela Luthman, överläkare vid Stockholms Sjukhem berättar om hur döden ser ut i Sverige i dag. [Om döendets vardag - Artos & Norma Bokförlag](#)

Vecka 34

Bild. A Supercell thunderstorm gathers over West Texas in this shot of a lifetime taken by amateur photographer Laura Rowe.

SOU 2023:44. [En översyn av regleringen om frihetsberövande påföljder för unga - Regeringen.se](#)

Dir. 2023:121. [Regeringen tillsätter en utredning om hur socionomutbildningen bättre ska förbereda för brottsförebyggande arbete - Regeringen.se](#)

Emmanuel Zavalis, läkarkandidat, Karolinska institutet. *"Inflationen av publikationer kan förklara varför det blir allt svårare att hålla sig uppdaterad vad gäller nya rön"*. [Gynnar pekinflation andra än tidskrifter? \(lakartidningen.se\)](#)

Bengt Johansson. [Ge betygsnämnden chansen att förbättra avhandlingen - Tidningen Curie](#)

Det kan behövas en utredning om etikprovningen, men provningen måste alltid sätta individen i centrum, skriver Olof Kleberg. [Etik kräver hänsyn till människan | Dagens Arena](#)

Hanna Lindvall, ST-läkare onkologi, Södra Älvsborgs sjukhus. *"Det är när patienter inte önskar det vi förväntar oss som vår yrkeskår verkligen sätts på prov"*. [»Nästan omedelbart klargörs att han inte självklart vill ha behandling, han är 'klar med livet' ...« \(lakartidningen.se\)](#)

Hur ska man till exempel se på värdet av ett längre liv, när det också medför ett längre lidande? [Hanne Kjöllers: Ny medicin mot alzheimer skapar svåra frågor - DN.SE](#)

Mårten Schultz. [Understanding why burning the Qur'an isn't illegal in Sweden means looking at the country's long-held commitment to freedom of expression \(theconversation.com\)](#)

Thomas Wedérus. [Koranbränningarna och den godtyckliga yttrandefriheten | Dagens Arena](#)

Det är det första gången i svensk historia som elever och lärare välkomnas till en multikonfessionell skola, en skola där alla konfessionella manifestationer är tillåtna. [Krucifix, kippa, hijab – så blev den svenska skolan åter religiös | Reinhold Fahlbeck | SvD](#)

Dom i Västmanland. [Först i sitt slag: Familj i Arboga döms till fängelse för hedersförtryck | SVT Nyheter](#)

Vi kräver att regeringen lyssnar på fackförbunden, den samlade yrkeskåren och civilsamhällets uppmaningar. [Kravet från V: Dra tillbaka angiverilagen \(aftonbladet.se\)](#)

De uteblivna beskederna bromsar utredningsarbetet. [Utredaren väntar fortfarande på nya direktiv om informationsplikten \(lakartidningen.se\)](#)

Johan Pehrson: "Jag vill inte föregripa det, men av Tidöavtalet framgår att det ska kunna göras undantag". (L): [Undantag från anmälningsplikt \(lakartidningen.se\)](#)
[Konsekvenser för myndigheter som inte anmäler papperslösa utreds - Nyheter \(Ekot\) | Sveriges Radio](#)

USA. Daniel Chang. [Doctors Hesitate to Ask About Patients' Immigration Status Despite New Florida Law | KFF Health News](#)

Karches, Kyle E. "The Moral Difference between Faces and FaceTime". Hastings Center Report 53, no. 4 (2023): 16–25. <https://doi.org/10.1002/hast.1497>

Tunzi, Marc. "Facing Progress with Pragmatism: Telemedicine and Family Medicine". Hastings Center Report 53, no. 4 (2023): 26–27. <https://doi.org/10.1002/hast.1498>

Wilfond, Benjamin S. “ *The Moral Value of Telemedicine to the Physician-Patient Relationship*”. Hastings Center Report 53, no. 4 (2023): 28–29. <https://doi.org/10.1002/hast.1499>

Ronald M. Epstein, Mary Catherine Beach. “*I don’t need your pills, I need your attention:*” Steps toward deep listening in medical encounters. Current Opinion in Psychology. 2023. <https://doi.org/10.1016/j.copsy.2023.101685>

New Report. [Caring for the Caregivers: The Critical Link Between Parent and Teen Mental Health — Making Caring Common \(harvard.edu\)](https://www.harvard.edu)

The Lacks family first became aware of how her cells benefitted medical science decades after her death. [Who owns your cells? Legacy of Henrietta Lacks raises ethical questions about profits from medical research - cleveland.com](https://www.cleveland.com)

Saskia Hendriks et al. *Continuing trial responsibilities for implantable neural devices*. Neuron. 2023. <https://doi.org/10.1016/j.neuron.2023.07.008>

Dr. Garth Graham and Matt Halprin. [A long term vision for YouTube’s medical misinformation policies \(blog.youtube\)](https://www.youtube.com)

Rigby, B., Symons, X. *Abortion, euthanasia, and the limits of principlism*. Med Health Care and Philos (2023). <https://doi.org/10.1007/s11019-023-10162-y>

Parsa-Parsi RW, Gillon R, Wiesing U. *The revised International Code of Medical Ethics: an exercise in international professional ethical self-regulation*. Journal of Medical Ethics. 24 July 2023. <http://dx.doi.org/10.1136/jme-2023-109027>

Forskning & Framsteg arrangerar flera evenemang i höst: 9 oktober 18:00-21:15. [Dödssynderna | Biljettkiosken](https://www.forskningochframsteg.se) 10 november 09:00-16:00. [Hjärndagen 2023 | Biljettkiosken](https://www.forskningochframsteg.se)

Vecka 33

Sjelva tanken att en bok är oantastligt helig är ursprung till oändligt mycket lidande i mänsklighetens historia. [Yttrandefrihet är grunden för religionsfrihet, skriver Mårten Ericson | SvD Debatt](#)

Nu formas den breda parlamentariska kommitté som ska utreda världens huvudmannaskap. [Sex nominerade till kommitté om världens huvudmannaskap - Dagens Medicin](#)

Liv Beckström. "Det är inget naturtillstånd att gamla ska ha det dåligt under de år i livet när de behöver samhällets hjälp". [Äldre ska inte nöja sig med fattigvård | Dagens Arena](#)

När beslut väl har fattats måste det offentliga sluta upp för att verkställa dem, skriver migrationsminister Maria Malmer Stenergard. [Skuggsamhället ska inte tillåtas att fortsätta växa - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)

Replik. *Migrationsministern hoppar över grundläggande lagar kring mänskliga rättigheter när hon vill ta nästa steg i migrationspolitiken skriver forskarna Jacob Lind, Anna Lundberg och Hanna Scott. [Ministern har fel om de papperslösa - Svenska Dagbladet \(svd.se\)](#)*

Debatt. Macchiarini

Sjukvården står ibland inför svåra avvägningar när det gäller behandlingar som kan skada och även döda patienter. [HD bör pröva domen mot Macchiarini, skriver Gösta Gahrton | SvD Debatt](#)

Replik 1. Det är fel att hävda förmildrande omständigheter kring Macchiarinis kirurgiska experiment på patienter. [Macchiarini följde inte sjukvårdslagen, skriver Björkman och Lindquist | SvD Debatt](#) Replik 2. [Jag har inte försvarat Macchiarini, skriver Gösta Gahrton | SvD Debatt](#)

Precis innan tidsfristen skulle löpa ut har Paolo Macchiarini, genom sin advokat, överklagat fängelsedomens till Högsta domstolen. [Kirurgen Macchiarini överklagar fängelsedomens till Högsta domstolen \(lakartidningen.se\)](#)

Dödshjälp. [Staffan Bergströms överklagan mot dödshjälpsdomens har lämnats in \(lakartidningen.se\)](#)

Mikael Sandlund tipsar om ny-publicerat EGE yttrande: *Democracy in the Digital Age*. [\(PDF\) Democracy in the Digital Age \(researchgate.net\)](#)

Sara Belfrage (SU) tipsar om att koden ALLEA reviderats. (attached document) [The European Code of Conduct for Research Integrity - ALLEA](#)

UW Medicine bioethicist and co-authors publish principles to guide the selection of future conference sites. [Paper addresses ethics of bioethics conference in Qatar | Newsroom \(uw.edu\)](#)

Nancy S. Jecker et al. (2023). *Proposed Principles for International Bioethics Conferencing: Anti-Discriminatory, Global, and Inclusive*. The American Journal of Bioethics. <https://doi.org/10.1080/15265161.2023.2232748>

The Hidden Harms of CPR. [Sunita Puri](#) program director of the Hospice and Palliative Medicine Fellowship at the University of Massachusetts Chan School of Medicine, associate professor of clinical medicine. [The Hidden Harms of CPR | The New Yorker](#)

Dean, Megan A. and Guidry-Grimes, Laura. “*Smuggled Doughnuts and Forbidden Fried Chicken: Addressing Tensions around Family and Food Restrictions in Hospitals*”. Hastings Center Report 53, no. 4 (2023): 10–15. <https://doi.org/10.1002/hast.1496>

Matthew Hutson. *Rules to keep AI in check: nations carve different paths for tech regulation*. Nature 620, 260-263 (2023). <https://doi.org/10.1038/d41586-023-02491-y>

Kreitmair KV. *On the ethical permissibility of in situ reperfusion in cardiac transplantation after the declaration of circulatory death*. Journal of Medical Ethics. Published Online First: 04 August 2023. <http://dx.doi.org/10.1136/jme-2022-108819>

Truog, Robert D. *Why Do Families Reject the Diagnosis of Brain Death, and How Should We Respond?* Pediatric Critical Care Medicine 24(8):p 701-703, August 2023. <https://doi.org/10.1097/PCC.0000000000003264>

Webbinarium. 1 september 13.00-14.00. [Save the date – om förslaget till nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention - Socialstyrelsen](#)

Webbinarium 1 september 8.30-10.00. [Bättre hälsa för placerade barn och unga – hur kan vi stärka arbetet inom sociala barn- och ungdomsvården? - Socialstyrelsen](#)

Tips från Cecilia Lundmark (Etiskt Forum Sahlgrenska): 26 & 27 oktober 2023. [Narrativ medicin filmfestival - Att se människan - Regionkalendern \(vgregion.se\)](#)

France. Marseille. 15-17 novembre 2023. [Université d'automne «Éthique et maladies neurologiques évolutives» 2023 | Actualites | Espace éthique/Ile-de-France \(espace-ethique.org\)](#)

30 november 2023 kl. 10.00-15.00. Läkaresällskapet och Läkarförbundets gemensamma etikdag. Tema: *Vårdplatsbrist – vad är det etiska problemet?* [Etikdag 2023 - Svenska Läkaresällskapet \(sls.se\)](#)

Kom ihåg före 15 september. [Föreslå vem som ska få Smers etikpris 2023](#)

Vecka 32

Över hundra medicinska tidskrifter världen över har gått samman i ett upprop mot kärnvapen. [Medicinska tidskrifter i gemensamt upprop mot kärnvapen \(lakartidningen.se\)](#)

Jonathan D. Moreno. [Oppenheimer's Nuclear Value Judgment Wasn't the First - The Hastings Center](#)

Pressmeddelande. [Regeringen tillsätter ny forskningsberedning - Regeringen.se](#)

Sverige ligger efter vad gäller transpersoners möjligheter att få sin könsidentitet bekräftad. [Låt inte KD stå i vägen för transpersoners rättigheter – igen - DN.SE](#)

"Dels är det olika hur många som får tvångsvård, dels arbetar regionerna olika för att förebygga användningen av den". [Tvångsvården i landet inte likvärdig enligt kartläggning \(lakartidningen.se\)](#)

Elin Fröding, Axel Ros. [En kulturförändring behövs för att öka patientsäkerheten \(lakartidningen.se\)](#)

Alexander S. Rabin, Elizabeth G. Pinsky. [Reducing Health Care's Climate Impact — Mission Critical or Extra Credit? | NEJM](#)

Carly Graf. [‘Conscience’ Bills Let Medical Providers Opt Out of Providing a Wide Range of Care | KFF Health News](#)

Quintal, A. et al. *Understanding Rare Disease Experiences Through the Concept of Morally Problematic Situations*. HEC Forum (2023). <https://doi.org/10.1007/s10730-023-09511-4>

Members of the public co-create educational guide demystifying the role of artificial intelligence and data science in healthcare. [Public participants help navigate AI and data science | Imperial News | Imperial College London](#)

ChatGPT-like AIs are coming to major science search engines. <https://doi.org/10.1038/d41586-023-02470-3>

Vecka 31

Sverige behöver en ny tolkning av lagen om yttrandefrihet, skriver Bengt Wadensjö och Awad Olwan. [Sverige behöver skydda religionens roll, skriver Wadensjö och Olwan | SvD Debatt](#)

När en läkare ifrågasätter patientens upplevda symtom kan hon känna sig misstrodd eller förbisedd. Men tänk om sjukdomsbekräftelse bara förvärrar lidandet. [Hanne Kjöllér: Vad ska läkaren göra om valet står mellan att kränka eller skada patienten? - DN.SE](#)

Sedan juli förra året kan anhöriga inte längre säga nej till organdonation. [Organdonation: Inte fler donationer ett år efter att anhörigveto slopats \(lakartidningen.se\)](#)

Benson Hsu, Alexander Bondoc, Alex G. Cuenca et al. *Pediatric Organ Donation and Transplantation: Across the Care Continuum*. Pediatrics. <https://doi.org/10.1542/peds.2023-062923>

Sisk, B. *Parental regret in pediatric oncology: What are we measuring?* *Pediatr Blood Cancer*. 2023. <https://doi.org/10.1002/pbc.30598>

Jamie Grierson. [NHS end-of-life care in England ‘variable and inequitable’ says watchdog | NHS | The Guardian](#)

The American Journal of Bioethics. August Special Issue on Pragmatic Clinical Trials. [The American Journal of Bioethics: Vol 23, No 8 \(Current issue\) \(tandfonline.com\)](#)